

T.C.
ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI
Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

Sayı : 51859319-401.01.99/E.1001
Konu : Uçuşta kokpitte en az iki kişinin
bulunması hk.

17/04/2017

GENELGE
UOD – 2015/6

Bu genelge, 1 (bir)' den fazla kabin ekibi ile yolcu ve yük taşımacılığı veya sadece yük taşımacılığı gerçekleştiren havayolu işletmelerinde uygulanmak üzere **(Değişik: 17.04.2017 - 51859319-401.99/E.1001)** (*Ticari olmayan ve yalnızca görevli minimum uçuş ekibinin yer aldığı uçuşlar hariç olmak üzere*); çift pilot ile uçuş gerçekleştirilirken uçuşun kritik olmayan safhalarında operasyonel ya da fiziksel ihtiyaçlar nedeniyle pilotlardan birinin kokpitten ayrılması durumunda, diğer pilotun yetersiz/yetkisiz (inkapasite) olma ihtimali veya münferit olaylardan yola çıkılarak yaşanması muhtemel hadiselerle ilişkin emniyet ve güvenlik risklerini azaltmaya yönelik gerekliliklerin belirlenmesi amacıyla yayımlanmıştır.

Operasyonel ya da fiziksel ihtiyaç zorunluluğu nedeniyle pilotlardan birinin kokpitten ayrılması gerektiğinde ise; öncelikli olarak kabin amiri, kabin amirinin yetki ve sorumlulukları kapsamında kabinde bulunmasının zorunlu olması halinde ise kabin amirinin belirleyeceği bir kabin memuru veya uçuşta görevli olmak kaydı ile ekibe dahil olan, uçuş hareket uzmanı, teknisyen, yükleme uzmanı v.b. personelden (pas olarak uçuşta bulunanlar hariç olmak üzere) herhangi birinin kokpitte bulunması sağlanacaktır.

Söz konusu gerekliliğin uygulamaya alınmasıyla ortaya çıkabilecek ilave risklerin emniyet yönetim sistemi kapsamında değerlendirilmesi ve bu risklere ilişkin tedbirlerin alınması sağlanmalıdır.

Bununla birlikte, havayolu işletmeleri ve pilotlar; tüm uçuş boyunca kokpit güvenliğini sağlamak, steril kokpit kurallarına uygun olarak operasyon gerçekleştirmek ve operasyonel ya da fiziksel ihtiyaç zorunluluğu dışında görevli pilotların kokpitte bulunmalarını temin etmek zorundadırlar. Bu kapsamda onaylı İşletme El Kitaplarında aşağıda belirtilenler dışında kimsenin kokpite alınmaması gerekmektedir.

- Uçuşta görevli pilotlar ve operasyonel ihtiyaç sebebi ile kokpite girmesi gereken kabin ekibi,
- Resmi görevini yapmak amacıyla (denetim) kokpitte bulunması gereken sivil havacılık, yetkili otorite, denetim kuruluşu ve işletme temsilcisi,
- Uçuşta emniyet, eğitim veya kontrol amacıyla bulunan görevli pilotlar,

İlgi Mevzuatlar
2920 Sayılı Kanun
5431 Sayılı Kanun
SHY-6A

Daire/Birim	Uçuş Operasyon Dairesi
Şube	Uçuş Operasyon Müdürlüğü
Revizyon No	1
Revizyon Tarihi	17.04.2017

T.C.
ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI
Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

- Kokpitte özellikli görevi olan veya alıştırmaya katılması gereken operasyonel ve teknik personel (uçak sistemlerinin gözlemlenmesi vb.) ile hava trafik kontrolörleri,
- SHGM kuralarına göre lisansını güncel tutabilmek için uçuş yapması gereken işletme ya da devlet personeli,
- **(Değişik: 17.04.2017 - 51859319-401.99/E.1001) İşletici Yönetim Kurulu üyeleri ve Ticari Hava Taşıma İşletmeleri Yönetmeliği (SHY-6A) 'nin 20'nci maddesinin 1'inci fıkrasının (a) bendinde yer alan yöneticiler,**
- Üniformalı olmak kaydı ile pozisyon uçuşundaki uçuş ekipleri,
- Operasyonel ya da fiziksel ihtiyaç zorunluluğu nedeniyle pilotlardan birinin kokpitten ayrılması gerektiğinde kokpitte bulunması gereken personel.

Bu bağlamda, yukarıda yer alan hususlara yönelik İşletme El Kitaplarında gerekli değişikliklerin yapılması ve ivedilikle uygulamaya başlanması hususunda gereğini önemle rica ederim.

Bahri KESİCİ
Genel Müdür V.

İlgi Mevzuatlar	Daire/Birim Uçuş Operasyon Dairesi
2920 Sayılı Kanun	Şube Uçuş Operasyon Müdürlüğü
5431 Sayılı Kanun	Revizyon No 1
SHY-6A	Revizyon Tarihi 17.04.2017